

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij roeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Zie hier eenige van de laatste titels:

413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de Slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De vrijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den Nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het Spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond Eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de Deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberge. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't Dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Iesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Vreezen van de Reukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Focht. — 458. De verkleede Krijgsmann. — 459. De Heldin van Maestricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangens in het Ijs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Groote Rode. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schouler. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en Ijs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 488. De Tooveres van het Ijs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenis. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraalenhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 499. Ada's Avontuur. — 500. Uit het Leven van A. Hans.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Var Geert, Weteren.

ELIZA'S VLUCHT

ELIZA'S VLUCHT

I.

't Was een gure dag in Februari. Maar in de kamer van mijnheer Shelby was het warm. Mijnheer Shelby had bezoek van een handelaar. En beide mannen zaten druk te praten over zaken. Maar welke zaken! Over het verkoopen van menschen!...

Mijnheer Shelby woonde in een stad van Kentucky, een streek in Amerika. En het was in den tijd, toen men daar negers verhandelde als slaven. Ze werden verkocht en gekocht lijk bij ons koeien en paarden en behoorden aan hun meester, die met hen deed, wat hij wilde.

Mijnheer Shelby woonde op een kasteel en al zijn knechten en meiden waren slaven.

Maar hij had geld verloren en wilde nu eenige van zijn slaven verkoopen. Daarom was Haley, die koopman, bij hem gekomen.

En Haley zou Tom, een der bedienden koopen. Maar hij wilde voor den prijs nog wat toe hebben.

Daarover waren ze nu aan 't redeneeren. Toen ze zoo zaten te praten ging de deur open en een jongen van vier of vijf jaar oud trad binnen.

Het was een lief knaapje, met bruine tint en donkere oogen...

— Holla, Harry, zei de heer Shelby, floot eens en gooide een trosje rozijnen naar hem toe. Raap dat op!

Het kind liep zoo hard hij kon naar de rozijnen en zijn meester lachte. Dat knaapje was ook een slaafje.

— Kom hier, Harry! zeide de heer Shelby.

— Wel, Harry, laat mijnheer hier eens zien hoe ge dansen en zingen kunt, sprak hij.

Het knaapje begon met eene heldere stem een van die wilde dwaze liedjes te zingen, die de negers gaarne hoorden en daarbij maakte hij kodige bewegingen met handen en voeten en het geheele lijf, alles op de maat zijner muziek.

— Bravo! riep Haley, en wierp een vierdepart van een sinaasappel naar den jongen toe.

— Harry, loop nu eens zooals oude Oom Cud-

joe, als hij de rheumatiek heeft, vroeg mijnheer Shelby.

Harry strompelde met een krommen rug en zijns meesters stok in de hand door de kamer rond, met zijn kindergezichtje in pijnlijk knorrige plooiën getrokken, en rechts en links spuwende gelijk de oude man deed, dien hij na-aapte.

Beide heeren schaterden van 't lachen.

— Harry, zeide zijn meester weder, laat ons nu hooren en zien hoe Robbins zingt.

Het kind rekte zijn rond gezichtje tot eene verbazende lengte uit, en begon door zijn neus een lied te zingen, alles met den grootsten ernst.

Harry scheen heel veel grappen geleerd te hebben.

— Bravo! Wat een jongen! riep Haley. Dat ventje is behendig. Wil ik eens wat zeggen; geef dat kereltje op Tom toe, dan zijn we het volkomen eens.

Op dit oogenblik werd de deur zachtjes opgeduwd, en kwam eene jonge vrouw van vijf en twintig jaren naar het scheen, de kamer binnen. Ze was bijna blank van kleur maar toch een slavine.

Men moest slechts even van het kind naar haar zien, om haar als de moeder daarvan te herkennen. Zij had dezelfde donkere groote oogen met lange wimpers en zei:

— Verschooning, mijnheer, ik zocht naar Har-

ry, en het kind sprong naar haar toe en liet haar zijn buit zien, dien hij in een slip van zijn rokje had gedaan.

— Neem hem dan maar mede, zeide de heer Shelby.

De moeder ging haastig heen met het kind op den arm.

— Nu, gij zult mij den jongen toch wel laten? vroeg de handelaar.

— Wat op de wereld kunt gij met het kind doen? zei Shelby.

— Wel, ik heb een vriend, die in dat vak gaat doen; hij wil mooie jongens koopen, om voor de markt op te fokken. Liefhebberij-artikelen, om ze dan later als lijfknechten te verkoopen aan rijke heeren, die veel betalen. Dat staat goed, een schoone jongen, om de deur open en toe te doen. En uw Harry lijkt me er zeer geschikt voor.

— Dan moet ik Harry van zijn moeder scheiden. Die Eliza is de kamermeid van mijn vrouw. En mijn vrouw houdt veel van haar. Ik ruk niet gaarne het kind van zijn moeder.

— O, stuur Eliza voor een paar dagen weg. En intusschen neem ik het kind mee. Als ze terug komt, geeft uw vrouw haar een paar oorringen of een nieuw klee... Dan is Eliza gauw getroost... Die schepsels zijn niet zoo teer... Ze hebben zulk gevoel niet, beweerde Haley... Nu wat doet

ge? Geeft ge het kind op uw slaaf toe?

— Ik zal er nog eens over nadenken. Kom dan maar van avond hooren, wat ik besloten heb.

Haley ging heen.

Eliza had iets vermoed. Toen ze haar kind in de kamer kwam halen, verstond ze genoeg van het gesprek daar binnen, om te weten, dat die vreemdeling iemand wilde koopen van mijnheer Shelby's slaven.

Gaarne had zij, toen zij heenging, bij de deur blijven staan luisteren. Maar juist riep haar meesteres ze.

Zij meende echter te hooren, dat de handelaar een vraag deed naar haar kind. Kon zij zich bedriegen? Haar hart klopte onstuimig, en ze drukte den kleine vast aan haar borst.

— Eliza, wat scheelt u vandaag? vroeg mevrouw, toen de meid de waterkan had omgestooten, tegen het werktafeltje was aangelooopen, en eindelijk in overmaat van verstrooiing met eene lange nachtjapon aankwam, in plaats van met het zijden kleedje, dat zij uit de kleerkast had moeten halen.

Eliza schrok.

— O, mevrouw! zei ze, en barstte toen in tranen uit en wierp zich snikkende op een stoel.

— O, mevrouw, mevrouw... er zit een hande-

laar in de voorkamer met den meester te spreken. Ik heb hem gehoord.

— Welnu, en wat zou dat?

— O, Mevrouw! denkt gij dat de meester Harry zou willen verkoopen? riep Eliza weenend uit.

— Hem verkoopen? Wel neen, zottinnetje! Gij weet wel dat uw meester zich nooit met die handelaars inlaat. Hij zal nooit een van zijn bedienden verkoopen, zoolang zij zich wèl gedragen. En, wie denkt ge dat uw Harry zou willen koopen? Meent ge dat iedereen zoo op hem gesteld is als gij zijt, gansje? Kom, wees weer vroolijk en maak mijn kleed vast. Ik moet nog uit. En sta niet meer aan de deuren te luisteren.

— O, mevrouw... maar gij zoudt toch nimmer toestemmen, om Harry te laten verkoopen.

— Dwaasheid, kind! Wel zeker zou ik niet. Hoe babbelt ge zoo? Ik zou even gaarne een van mijne eigene kinderen laten verkoopen. Maar waarlijk, Eliza, gij wordt al te trotsch op dien kleinen vent. Geen mensch kan zijn neus meer binnen de deur steken, of gij denkt dat hij komt om hem te koopen en mee te nemen.

Gerustgesteld door den toon harer meesteres ging Eliza met het toilet voort. Ze lachte nu om haar eigen vrees.

Mevrouw Shelby was gereed en vertrok om een bezoek af te leggen.

ii.

Eliza was getrouwd met George. Maar haar man, de vader van Harry, was ook een slaaf. Hij woonde wat verder bij mijnheer Harris, een ruwen kerel. Hij moest er hard werken en zag Eliza niet dikwijls. Vroeger waren ze gelukkiger. Toen behoorde George aan een beteren meester.

Toen mevrouw Shelby nu uitgegaan was kwam George naar het groote huis. Eliza was verheugd hem te ontmoeten.

— Hoe blijde ben ik! Waarom lacht gij ook niet? En zie eens naar Harry! Wat groeit hij, sprak zij.

Het knaapje stond bij zijn vader.

— Is het niet een schoon kind? zei Eliza, de krullen opstrijkende.

— Ik wenschte dat hij nooit geboren was, sprak George bitter. O, ik wenschte dat ik zelf nooit geboren was.

— George! George! hoe kunt gij zoo spreken? Wat is er gebeurd?

— Ik voel me zoo ellendig... Ik word als een beest behandeld. Ik verdraag het niet langer. Mijn meester is een beul. En zijn zoontje is al even erg. Vanmiddag spande ik een paard in. De jonge heer van mijn meester sloeg het paard met een zweep.

Ik vroeg hem om op te houden, zoo vriendelijk als ik kon. Maar toen begon hij mij te slaan. Ik hield zijne hand vast, en toen begon hij te schreeuwen en te schoppen. Hij liep naar zijn vader, en zeide dat ik tegen hem vocht. De vader kwam woedend aangelopen en zeide dat hij mij leeren zou wie mijn meester was. Toen bond hij mij aan een boom, en zei aan den jongen heer, dat hij mij slaan mocht tot hij er moe van werd. En zoo deed hij ook. En met welk recht is die wreedaard mijn meester? Wat hebben ze met mijn hondje gedaan... Carlo, dat ge me gegeven hebt. O, dat diertje was omtrent al de troost dien ik had. Het sliiep des nachts bij mij en liep den geheelen dag met mij mee. Het keek mij aan alsof het begreep wat ik voelde. Wel, laatst, toen ik het eenige oude klikkjes gaf, die ik bij de keukendeur had opgeraapt, zag de meester dat. Hij zei, dat een neger geen hond moest houden. Hij beval mij om het diertje een steen om den hals te doen en in den vijver te smijten.

— O, George! dat hebt gij toch niet gedaan! vroeg Eliza.

— Gedaan? Ik niet, maar zij. Meester en zijn zoon smeten het arme verdrinkende beest nog met steenen. De arme Carlo keek mij zoo droevig aan, alsof hij zich verwonderde, waarom ik hem niet redde. Ik kreeg van de zweep, omdat ik het niet

zelf wilde verdrinken. Maar het kon mij niet schelen. En nu is het uit. Mijn meester heeft gezegd, dat ik nooit meer naar u mag komen, dat ik nooit meer mijn kind mag zien. Hij wil me verkoopen, ver weg...

— O, George, riep Eliza weenend uit.

— Maar ik vlucht naar Canada... daar zijn de slaven vrij.

— Als ze u achterhalen, dooden ze u.

— Ze zullen me niet vatten. In Canada werk ik. En dan kan ik u en Harry koopen. Ge hebt een goeden meester, die u wel zal willen verkoopen aan mij. God helpe ons. Bid voor mij, Eliza.

— O, bid zelf ook, George...

En man en vrouw namen afscheid. Ze waren gescheiden, misschien voor langen tijd. Zoo was het leven van slaven.

III.

Shelby en zijne vrouw waren boven op hun kamer. Hij zat nog in een grooten leuningstoel eenige brieven door te zien. Zijn vrouw hield een boek in de hand.

— Wie was toch die ongemanierde kerel, dien gij vandaag in huis hebt gebracht? vroeg ze.

— Hij heet Haley, antwoordde Shelby.

— Haley! Wie is dat, en wat kan hij hier te doen hebben?

— Och, hij is iemand met wien ik eenige zaken heb gdaan. Ik had eene rekening met hem te sluiten, zeide Shelby.

— Is hij een slavenhandelaar? vroeg mevrouw Shelby.

— Maar, lieve, wat heeft dat in uw hoofd gebracht?

— Niets, behalve dat Eliza verschrikt en weenend bij me kwam, en zei dat gij met een handelaar aan het spreken waart, en dat zij hem een vraag had hooren doen naar haar kind.

— Zoo, zei zij dat? vroeg Shelby.

— Ik zeide Eliza, dat zij een zottinnetje was en dat gij nooit iets met zulke menschen te maken hadt. Ik wist natuurlijk wel, dat gij nooit een van onze lieden zoudt willen verkoopen, vooral niet aan zulk een kerel.

— Ja, Emily, dat heb ik altijd gedacht en gezegd, antwoordde mijnheer. Maar de waarheid is, dat mijne zaken zoo gesteld zijn, dat ik het niet laten kan. Ik zal eenigen van mijne lieden moeten verkoopen.

— Aan dien kerel? Onmogelijk! Dat kunt gij niet ernstig meenen.

— Het spijt mij het te moeten zeggen. Ik heb toegestemd om Tom te verkoopen,

— Wat! onzen Tom? Dien goeden, trouwen man, die van kind af uwe trouwe dienaar is geweest? O, Shelby, gij hebt hem zijne vrijheid beloofd... Gij en ik hebben hem er honderd malen van gesproken. Wel, nu kan ik alles gelooven; nu kan ik zelfs geoloven dat gij den kleinen Harry zoudt verkoopen, arme Eliza's eenig kind! zeide mevrouw Shelby.

— Welnu, daar gij alles weten moet, het is zoo. Ik heb toegestemd om Tom en Harry beiden te verkoopen. En ik weet niet waarom ik aangezien moet worden, alsof ik een monster was, omdat ik doe wat iedereen alle dagen doet.

— Maar waarom die te kiezen uit al de anderen? zeide mevrouw Shelby. Waarom die te verkoopen, als gij dan verkoopen moet?

— Omdat zij van allen den hoogsten prijs zullen opbrengen. Ik heb schuld aan Haley. Hij heeft schuldbrieven die ik anderen gaf, overgenomen. Hij wil nu betaald worden. Ik heb geen geld genoeg... Ik zit moeilijk en moet iemand verkoopen. Die kerel eischt juist Tom. Hij weet, dat Tom de beste is, en hij eischt er Harry bij. Ik kon niet weiger of de vent laat heel ons goed verkoopen.

— En die ellendeling is nu eigenaar van onzen goeden Tom en van Eliza's kind!

— Wel, lieve, ik moet zeggen, dat het mij zelf hard valt en ik er niet gaarne aan denk. Haley wil

haast maken en hen morgen mee nemen. Ik zal vroeg uitrijden. Ik kan Tom niet meer zien. En gij moet een toertje gaan doen en Eliza medeneemen. Laat het gedaan worden terwijl zij buiten 't gezicht is. Als ze terugkeert, is haar kind weg.

— Neen, neen, antwoordde mevrouw Shelby. Ik wil geen medeplichtige of helpster bij deze wreedheid zijn. Ik zal den armen Tom, God helpe hem gaan bezoeken in zijne droefheid. Zij zullen in alle geval zien dat hun meesteres met hen kan gevoelen. En Eliza, daaraan durf ik niet denken. De Heer vergeve ons! O, het is verschrikkelijk, 'de moeder haar kind ontnemen!

— Haley heeft geld van me te goed. Ik kan hem niet anders betalen. Hij wil Tom en het kind. Ik moet toegeven.

Eliza had gezien dat de slavenhandelaar bij haar meester terug geweest was. En ze werd toen weer angstig. Ze wilde zekerheid hebben. Ze luisterde nu aan de deur. En wat hoorde ze! Haar kind was dan toch verkocht.

Ze ging vlug naar haar kamer. In zijn bedje lag Harry stil te slapen.

— Arme jongen! Arm kind! zei Eliza. Zij hebben u verkocht; maar uw moeder zal u nog redden.

Eliza nam een stuk papier en schreef daarop haastig met potlood:

Mevrouw, lieve meesteres,

Houd mij niet voor ondankbaar. Denk toch niet hard over mij. Ik heb alles gehoord wat gij en de meester van avond gezegd hebben. Gij zult trachten of ik mijn kind kan redden. Gij zult mij daarom niet veroordeelen. God zegene en beloone u voor al uw goedheid.....

Ze liet dit briefje liggen.

Eliza ging naar de kas en maakte een pakje. kleederen dat ze met een zakdoek stevig om haar midden vastbond.

Ze vergat zelfs niet een paar geliefkoosde stukjes speelgoed in te pakken, en een bont geschilderd papegaaitje te bewaren om Harry te vermaken als zij hem zou moeten wekken. Het was eenigszins moeilijk den kleinen slaper wakker te krijgen. Maar ten laatste zat hij toch overeind en speelde met zijn vogeltje, terwijl zijn moeder haar hoed opzette en haar doek omsloeg.

— Waar gaat gij naar toe, moeder? vroeg Harry, toen zij met zijn rokje en mutsje naar het bed kwam.

Zijne moeder kwam nog nader en zag hem zo ernstig in de oogen, dat de kleine terstond begreep dat het om iets bijzonders te doen was.

— Stil! zei zij. Harry mag niet hard spreken

of zij zullen ons hooren. Er zal een booze man komen om Harry van zijn moeder af te nemen en ver weg te brengen. Maar moeder wil hem dat niet laten doen. Zij zal haar kindje aankleeden en met hem weglcopen, zoodat de slechte man hem niet krijgen kan.

Met deze woorden had zij haar knaapje zijn eenvoudig kleedje reeds aangetrokken. Zij nam hem op den arm, fluisterde hem nog eens toe dat hij heel stil moest wezen. Ze opende de deur van haar kamer, die op de veranda uitkwam. En ze sloop zonder eenig gerucht te maken naar buiten. Ja, ze zou vluchten!

Het was een heldere, vriezende nacht met sterrenlicht. De moeder wond haar doek om het kind, dat zich angstig om haar hals vastklemde.

De oude Bruno, een grootè Newfoundlandische hond, die aan het eind der veranda sloop, stond brommend op, toen zij naderde. Zij sprak zacht zijn naam uit. Het dier begon dan te kwispelstaarten en volgde haar.

Eliza bleef staan bij een hut en tikte tegen het venster.

Hier woonde Tom, die ook verkocht was.

Chloe, de vrouw van Tom, keek buiten.

— Lieve deugd! Wat is dat? zeide ze. Al mijn tijd, als het Eliza niet is! Kleed u aan, Tom, spoedig! En daar is de oude Bruno ook en krabt

aan de deur. Wat op de wereld... Ik zal de deur maar gaan open doen.

Toen zij deed wat zij zeide, bescheen het licht der kaars, die Tom haastig had aangestoken, het bleeke, angstige gelaat en de verwilderde oogen der vluchtelingen.

— Eliza! Wat scheelt u? vroeg Chloe.

— Ik loop weg Tom en Chloe, en ik neem mijn kind mede. Meester heeft het verkocht.

— Het verkocht? herhaalden beiden, van ontzetting de handen opstekende.

— Ja, het verkocht, antwoordde Eliza, op vasten toon. Ik hoorde van avond meester vertellen, dat hij mijn Harry en u, Oom Tom, beiden aan een handelaar had verkocht. O, die woorden!

Tom was met wijd starende oogen blijven staan. Langzamerhand, toen hij begreep wat zij beteekenden, zakte hij op zijn stoel neer, en zonk zijn hoofd op zijne knieën.

— Onze lieve Heer zij ons genadig! zeide Chloe. Maar o, het klinkt alsof het niet waar was. Wat heeft hij gedaan, dat meester hem verkoopen zou?

— Hij heeft niets gdaan, daar is het niet om. Meester wilde niet verkoopen, en mevrouw, zij is altijd goed. Ik hoorde haar voor ons spreken en bidden. Maar meester zeide haar dat het niet baten

kon, dat hij bij dien man in schuld was, en dat die man macht over hem had.

— Wel Tom, zeide Chloe, waarom gaat gij ook niet? Wilt ge wachten tot ge wordt weggebracht, waar zij de negers vermoorden met zwaar werken en honger lijden? Ik zou altijd veel liever willen sterven dan daarheen gaan. Gij hebt nog tijd. Ga met Eliza mee. Gij hebt een vrijpas om overal heen te gaan. Kom, maak u klaar, en ik zal uw goed bijeenpakken.

Tom beurde zijn hoofd op, zag treurig maar bedaard in 't rond, en zeide:

— Neen, neen, ik ga niet. Laat Eliza gaan. Voor haar is het goed. Ik wil de man niet wezen, om neen daartegen te zeggen. Het is niet natuurlijk voor haar dat zij blijven zou. Maar gij hoort, wat zij zegt. Als ik verkocht moet worden, voor meesters geluk, laat ik dan verkocht worden. Meester heeft mij altijd gereed gevonden, en dat zal hij altijd. Ik heb nooit vertrouwen geschonden of mijn vrijpas tegen mijn woord gebruikt, en dat zal ik nimmer. Het is beter dat ik heen ga, dan dat alles verkocht wordt. Meester is niet te laken, Chloe, en hij zal wel voor u zorgen, en voor de arme.....

Hij zag naar het bed met de slapende kinderen en nu zweeg hij. Over den rug van zijn stoel leunende, bedekte hij zijn gezicht met zijne groote

grove handen. Snikken deden den stoel beven, en groote tranen vielen tusschen zijne vingers op den grond.

— En nu, zei Eliza, bij de deur staande, ik heb mijn man pas van middag gezien en wist toen weinig wat er komen zou. Zij hebben hem tot het uiterste gedreven, en hij zeide mij vandaag dat hij zou weglloopen. Ik zal beproeven om hem in Canada te vinden.

— Roep Bruno hier binnen, zeide zij nog, en doe de deur dicht. Hij moet niet met mij meelopen, het goede beest.

En Eliza vluchtte heen.

IV.

Mijnheer Shelby en zijne vrouw konden, na het gesprek van den vorigen avond, niet spoedig tot rust komen. Het gevolg daarvan was, dat zij den volgende morgen wat later dan gewoonlijk bleven slapen.

— Het verwondert mij waarom Eliza niet komt, zeide mevrouw Shelby, nadat zij verscherdene malen vruchteloos aan haar schel had getrokken.

Shelby stond vóór zijn spiegel, bezig met zijn scheermes aan te zetten; en juist toen werd de deur geopend en kwam een zwarte jongen

binnen om zijn meester heet water te brengen.

— Andy, zei zijn meesteres, ga eens naar Eliza's deur, en zeg haar dat ik al driemaal om haar gebeld heb. Arme ziel! voegde zij er bij zich zelve zuchtend bij.

Andy kwam spoedig terug met groote oogen van verbazing.

— O, mevrouw! Eliza's laden staan alle open, en al haar goed ligt overal in het rond, en ik geloof dat zij de deur uit is.

Op hetzelfde oogenblik begrepen Shelby en zijne vrouw beiden de waarheid.

— Dan heeft zij het vermoed en is weggelopen, riep hij uit.

— Dat geloof ik ook. God zij gedankt! zeide mevrouw Shelby.

— Vrouw, gij spreekt als eene zottin. Het zal er inderdaad leelijk voor mij uitzien als zij het gedaan heeft. Haley zag dat ik er tegen was om dat kind te verkoopen, en zal nu denken dat ik oogluikend heb toegelaten hem uit den weg te helpen. Dat raakt mijne eer! En daarmede snelde hij de kamer uit.

Omtrent een kwartier lang hoorde men druk heen en weer loopen en eene menigte van uitroepingen, afgewisseld met het openen en toeslaan van deuren. Men zag gezichten van allerlei tinten en kleur hier en daar te voorschijn komen. Eén

persoon echter, de eenige die eenig licht over de zaak had kunnen verspreiden, hield zich geheel stil.

Tante Chloe namelijk, de eerste keukenmeid, wier eens zoo vroolijk gezicht donker betrokken was, bleef zwijgend aan het gereedmaken der ontbijtbeschuiten, als zag of hoorde zij niets van het gewoel om zich heen.

Zeer spoedig zaten een half dozijn kleine zwarte jongens en meisjes, als zooveel kraaien, op het hek der veranda, allen verlangende de eerste te zijn, om den vreemden meester zijn ongeluk aan te kondigen.

— Hij zal razend worden, dat geloof ik vast, zeide Andy.

Toen Haley eindelijk gelaarsd en gespoord aankwam, werd hij van alle kanten met de slechte tijding begroet.

Eindelijk liepen zij allen een eind weg, rolden over het verdorde gras en gilden, met de hielen in de lucht schoppende, hunne pret uit.

— Als ik die kleine duivels maar had! prevelde Haley tusschen zijne tanden.

— Maar gij hebt ze nog niet, zei Andy zegevierend, toen hij buiten gehoor was, en trok een geheele reeks van onbeschrijfelijke gezichten achter den rug van den handelaar.

— Zeg eens, Shelby, dat is een vreemd geval

hier! zeide Haley, toen hij vrijpostig de voorkamer binnen trad. Het schijnt dat die meid wegge-loopen is met haar jongen.

— Ja, mijnheer; het spijt mij te moeten zeg-gen, dat die jonge vrouw iets van de zaak moet afgeluisterd of op eene andere manier vernomen hebben, en daardoor opgewonden in den nacht met haar kind is weggelopen.

— Ik had eene eerlijke manier van handelen verwacht, dat moet ik bekennen, zeide Haley.

— Mijnheer, antwoordde Shelby, zich driftig naar hem omkeerende, wat moet ik uit dat ge-zegde verstaan? Als iemand mijne eer in twijfel trekt, heb ik maar één antwoord voor hem.

De handelaar scheen hierdoor uit het veld ge-slagen, en zeide op een wat lageren toon dat het toch hard voor iemand was, als hij een goede koop gedaan had zoo gefopt te worden.

Maar hij zou Eliza wel inhalen, Ze zou naar Canada vluchten, dat kon ieder begrijpen...

— Eer ze aan de rivier de Ohio is, heb ik haar en haar jongen terug, verzekerde Haley. Maar ge moet me een paar slaven meegeven.

Mijnheer Shelby was wel verplicht dat te doen. Een neger, Sam geheeten, moest met Andy den handelaar vergezellen. Allen zouden te paard rijden. Doch de paarden die in de weide liepen moes-ten eerst opgevangen worden.

— En wat vlug de paarden gehaald! gebood Haley aan Sam.

— O, mijnheer zal eens zien, hoe ik dat kan! verzekerde Sam.

Maar dan fluisterde hij tot Andy:

— We zullen Eliza tijd geven.

De paarden waren gauw gevangen. Haley sprong op het zijne. Sam kittelde dat paard, zon-der, dat Haley het zag. Het dier schrok, deed een wilden sprong, wierp zijn meester op den grond en vluchtte heen. Sam en Andy lieten de andere paarden ook los.

— O, mijnheer, hebt ge u geen pijn gedaan? vroeg Sam, Haley helpende om op te staan. Mijn-heer, is uw paard zoo wild?

— Leelijke kerel, waarom hebt ge de beesten niet vast gehouden.

— Ik schrok zoo mijnheer...

— Zorg, dat ze hier dadelijk weer zijn!

— Ja, mijnheer...

Sam en Andy liepen de dieren na, Maar als ze er dicht bij waren, grepen ze opzettelijk mis... En de paarden renden nog wilder rond.

Drie uren verliepen, eer Sam en Andy met de paarden terug keerden. Mevrouw Shelby had alles van uit haar venster gezien, en ze verheugde zich over dit tijdverlies. Ze bad tot God, dat Hij Eliza en haar kind in veiligheid zou brengen.

Sam zat op een der paarden en hield dat van den slavenhandelaar bij den teugel.

— Hij is gevangen! riep Sam tot Haley. Als ik er niet geweest was, zou het nooit gebeurd zijn.

— Gij, bromde Haley, in nijldige luim. Gij brengt alles in de war, leelijke neger.

— Maar, mijnheer! antwoordde Sam op een toon van diepe spijt. En ik heb geloopt en gedraafd, dat het zweet van mij neerdruipt.

— Zoo! hervatte Haley. Gij hebt mij drie uren doen verliezen met uwe gekheid. Laten wij nu voortmaken, zonder meer zotternij.

— Wel, mijnheer, zeide Sam zeer nederig, ik geloof, dat gij ons allen om hals wilt helpen, paarden en al. Mijnheer zal er nu toch niet aan denken om voor het eten af te rijden. Mijnheers paard moet afgewreven worden, zie maar, hoe het zich bespat heeft; en 't mijne loopt kreupel. Ik geloof nooit dat mevrouw van ons zal vergen om zoo heen te rijden. Wij zullen Eliza toch wel vangen, al wachten wij wat.

Mevrouw Shelby, die met groot genoegen dit gesprek beluisterd had, besloot nu insgelijks hare rol te spelen. Zij kwam naar buiten en drong Haley om ter maaltijd te blijven, zeggende, dat de keukenmeid alle mogelijke haast zou maken.

Alles overlegd hebbende, ging Haley, hoewel

niet zeer goedschiks, naar de voorkamer, terwijl Sam hem met eene onuitsprekelijke beteekenis in zijn rollende oogen nakeek, en vervolgens zeer stil de paarden naar de stalwerf bracht.

— Hebt gij hem gezien, Andy, hebt gij hem gezien? zeide Sam, toen zij veilig achter de schuur gekomen waren en de paarden hadden vastgebonden. O, wat is hij woedend, de schelm! Maar hij heeft Eliza en den lieven Harry nog niet. Ha, Sam helpt Eliza... En mevrouw is tevreden over ons.

Mijnheer Shelby begreep de list wel, hij kon er niets tegen doen.

't Was twee uur in den namiddag, toen Haley eindelijk met Sam en Andy kon vertrekken. Sam moest den weg wijzen. Hij zorgde, dat ze nog eens verdwaalden... en hield zich onnoozel...

V.

Eliza was zenuwachtig van Toms hut weggegaan, de lange baan op naar de Ohio-rivier. Als ze die rivier over was, zou ze al veel veiliger zijn. Maar het was een verre tocht. Eliza droeg Harry in haar armen. De liefde gaf haar ongewone kracht.

— Moeder, ik behoef niet wakker te blijven, niet waar? vroeg het kind.

— Neen, mijn lieveling; slaap maar!

— Maar moeder, als ik ga slapen, zult gij hem mij niet laten krijgen?

— Neen, zoo helpe mij God! antwoordde de moeder.

— Gij weet dat zeker, niet waar, moeder?

— Ja, lieveling!

En het knaapje liet zijn vermoeid hoofd op haren schouder zakken en viel in slaap. Hoe scheen de aanraking van die armpjes, hoe scheen de zachte ademhaling die haar in den hals blies, vuur en kracht aan haar beweging te geven!

Eliza snelde gejaagd voort door den nacht. Toen het ochtend werd en er menschen en wagens

verschenen, moest ze rustiger schijnen. Anders begreep men, dat ze een vluchtende slavin was. En overal doolden er kerels, die weglopende slaven aanhielden om ze tegen een goede beloning terug te brengen. Harry was thans wakker en trippelde naast moeder voort. Eliza had in haar pakje een kleinen voorraad van koekjes en appelen, welken zij gebruikte om haar kind meer spoed te doen maken. Dikwijls liet zij een appel een eind vooruitrollen, en dan liep de kleine uit alle macht om hem te krijgen. Deze list, dikwijls herhaald, bracht hen menige halve mijl ver.

Na een poos kwamen zij aan een dicht boschje, waardoor eene heldere beek murmelde. Daar het kind over honger en dorst klaagde, klom Eliza achter een groote rots, die hen voor voorbijgangers op den weg verborg. Ze gaf Harry eten uit haar pakje. Het knaapje was verwonderd en bedroefd dat zij niet eten kon, en toen hij, zijne armpjes om haren hals slaande, haar een stuk van zijn koekje in den mond poogde te steken was ze zeer ontroerd.

— Neen, Harry, moeder kan niet eten tot gij veilig zijt. Wij moeten voort... voort tot wij aan de rivier komen, zei ze.

Een uur vóór het ondergaan der zon kwan zij aan de rivier, vermoeid en met pijnlijke voeten, maar nog krachtig van hart. Haar eerste blik was

op den stroom. 't Was Februari, de rivier was gezwollen en omstuimig; groote brokken ijs dreven heen en weer op het troebele water. Eliza stond voor een oogenblik dezen ongunstigen staat van zaken aan te zien. Ze begreep dat de veerboot moeilijk zou oversteken. Ze ging in een herberg op den oever om eenige navraag te doen.

De waardin, die bij het vuur bezig was met koken en braden, keerde zich met eene vork in de hand om, toen Eliza's zachte stem haar in dat werk stoorde.

— Wat is er? vroeg ze.

— Is er tegenwoordig geen veerschuit of boot om iemand over te zetten? vroeg Eliza.

— Wel neen, antwoordde de vrouw. Al de booten hebben opgehouden met varen.

Eliza's blik van schrik en teleurstelling trof de vrouw, en zij zeide vragend:

— Misschien moest gij zelf over? Iemand ziek? Gij schijn zoo angstig te zijn.

— Ik heb een kind dat heel gevaarlijk ziek is, antwoordde Eliza. Ik wist er niets van voor gisteravond, en ben vandaag een heel eind gegaan, in de hoop om nog aan het veer te komen.

— Wel, dat is ongelukkig, zeide de vrouw, wier moederlijk gevoel terstond ontwaakte. Ik heb waarlijk met u te doen. Salomon! riep zij uit het venster naar een achtergebouwtje.

Een man met een lederen schootsvel en zeer morsige handen kwam aan de deur.

— Zeg eens, hernam de vrouw, gaat die kuiper van avond die vaten niet overbrengen?

— Hij zeide dat hij het probeeren zou, als het maar eenigszins te wagen was, antwoordde Salomon.

— Er is een man hier, die van avond met eenig goed over zou gaan, als hij het durfde doen. Dat is een lieve kleine jongen, voegde de vrouw er bij en bood Harry een koekje aan.

Maar het kind, geheel afgemat, schreide van vermoeyenis.

— Arme kleine! Hij is het loopen niet gewend, en ik heb hem zoo gehaast, zeide Eliza.

— Wel, breng hem hier, zeide de vrouw, een kamertje openende waarin een goed bed stond.

Eliza legde het vermoeide kind daarop neer en hield zijne handjes in de hare, tot hij in slaap was.

Ze keek door het raam naar het wild drijvend ijs. Ze moest nu wachten. Misschien kon ze straks over... Maar als dat niet lukte wat dan? Zoo zat Eliza ongerust bij haar lieveling. Ze bad vurig om hulp. Een uur ging voorbij. Waar zouden haar vervolgers zijn? En wanneer kwam de man, die beproeven wilde vaten over de rivier te brengen...

Haley en de negers bereikten nu ook de rivier. Sam reed vooraan... Eensklaps bemerkte hij Eliza vóór het raam, al schemerde het. Hij gaf een schreeuw, om haar te waarschuwen. Eliza keek op. O, wat schrok ze. Daar was die Haley om haar kind! Ze greep Harry en stormde door een zijdeur buiten. Eliza vloog de trap af naar den waterkant. Haley zag haar, toen zij achter den hoogen kant verdween. Vlug wierp hij zich van zijn paard, en Sam en Andy te hulp roepende, zette hij haar na, gelijk een hond een stuk wild. Eliza vluchtte. In dat oogenblik schenen hare voeten den grond nauwelijks te raken. Achter haar kwam Haley. Met eene kracht begaafd, welke God alleen aan wanhopigen geeft, deed Eliza een geweldigen sprong, die haar over de opene strook water langs den oever op het ijs bracht. Haley, Sam en Andy uiteten een schreeuw en staken de handen op, toen zij het waagstuk zagen. Ze schrokken er van.

De groote, groene ijsschots kantelde en kraakte toen Eliza er op neerkwam. Met nog een wilder kreet sprong zij op een andere, al verder en verder, struikelende, springende, glijdende en weder opvliegende. Hare schoenen bleven steken, hare kousen werden haar van de voeten gereten. Haar

bloed teekende elken voetstap. Maar zij zag niets, voelde niets, totdat zij flauw, als in een droom, den anderen oever onderscheidde en een man zag, die haar de hand reikte om haar te helpen.

Eliza was gered. Haley durfde haar niet te volgen. En de man voor de boot kwam niet.

— Ze sprong als een wilde kat! zei de slavenhandelaar.

— Wel, sprak Sam, zijn hoofd krabbende, ik hoop dat Mijnheer het ons niet kwalijk nemen zal, als wij dien weg niet probeeren. Ik geloof niet dat ik er moed genoeg toe heb. En Sam liet een schor gelach hooren.

— Lacht gij nog? snauwde Haley.

— O, meester, ik kon het niet laten, antwoordde Sam en gaf zijne lang gesmoorde opgewondenheid lucht. Zij maakte zulk een wonderlijke vertooning, daar wippende en springende over dat krakende ijs. En het hooren er van: Plomp, krik, krak, plis, plas! He, wat ging dat! En Sam en Andy lachten dat hun tranen over de wangen rolden.

— Ik zal u wel anders leeren lachen, raasde de handelaar en sloeg naar hen met zijn karwats.

Beiden bukten, liepen den oever op, en waren te paard eer hij hen bereikte.

— Geden avond, meester, zeide Sam zeer

ernstig. Ik geloof, dat ge ons niet meer noodig hebt. We gaan naar huis.

Ze reden terug. Mevrouw Shelby was diep ontroerd, toen ze alles hoorde. Ze dankte God, dat Eliza met haar kind in veiligheid was.

Eliza werd door vriendelijke mensen in huis genomen. Deze hielpen haar voort naar Canada. Daar waren de slaven vrij. Ook George bereikte dit land en vond Eliza en haar kind terug. En nu waren ze samen vrij en gelukkig.

De arme Tom moest met Haley mee. We hebben dat in een ander boekje verteld.

De slavenhandel bestaat niet meer. Het roerend boek: « De Hut van Oom Tom », door Henriette Beecher Stowe, heeft veel geholpen om aan die schandelijke toestanden een eind te maken. Uit dat boek hebben we Eliza's vlucht naverteld.

EINDE

Lees ook Nr 128

« Oom Tom »

Er zijn steeds ongeveer 300 nummers van A.
Hans kinderbibliotheek beschikbaar.